

Til
alle medlemmer av Vestfold sau og Geit
- og alle andre saueprodusenter i Vestfold

Dato
13. september 2020

Godt avlsarbeid

I formålsparagrafen til Norges Sau og geit står det at NSG skal arbeide for å fremme et rasjonelt og lønnsomt sauehold basert på lokale ressurser. Som en del av dette formålet har NSG ansvaret for organisering og gjennomføring av avlsarbeidet for sau. Det er som en oppfølging av dette ansvaret at styret for Vestfold sau og geit denne høsten ønsker å ha et ekstra fokus på avlsarbeid.

Hvorfor drive et avlsarbeid?

Uavhengig av hvilke sauehold vi har, er det viktig for hver og en av oss å tenke gjennom hva som er viktig for vår egen besetning. Gjennom utvalg av søyer og hvilke avlsværer så legger man grunnlaget for produksjonen.

Søyer

For de rasene som er med i et organisert avlsarbeid er avlsindeksene grunnlaget for et godt utplukk av saulam. Bruk indeksene for rangering i flokken. Videre bør en basere uttaket på notater en har gjort i lamminga og gjennom sesongen. Hvordan hun lammer, tar seg av lamma, sykdom og hvordan hun klarer seg på beite er viktige momenter før en beslutter videre avl.

Vær

Du bør velge vær ut fra de kvalitetene som er viktige for ditt sauehold. I valget har vi xx momenter som bør legges til grunn:

1. Velg kåra vær da kåring av værer er en kvalitetskontroll. Velger du årets kåra vær kan du ut fra kåringsskjema se hvem den stammer fra og dommerens vurdering av bruksegenskaper mm. Hvilke forhold dommeren vurderer er avhengig av rase.
Du kan også velge å bruke en avkomsgranska vær. Enkelt sagt er dette en vær med varedeklarasjon. Du vet at den er forplantningsdyktig og du kan finne ut hvordan avkommene har blitt. De fleste av avkomsgranska værene blir det også tatt gentest av. Via gentestene får de sortert ut finne-gen (mange lam), gult fett og kjøttfullvarianter (økt dødelighet ved lamming)
2. Bruk sauekontrollen til å se på innavlsprosent. Dette er et veldig nyttig hjelpemiddel og trenger du hjelp til å finne ut av det; spør en sauevenn eller rådgiver på slakteriet.
3. Tenk variasjon hvis du trenger flere værer. Et viktig moment i avlsarbeid i tillegg til de enkelte kvaliteter, er variasjon og mangfold.

Væringen og avlsarbeid

Væringene er den viktigste delen i organiseringen av avlsarbeidet da de utfører det praktiske avlsarbeidet ute i felten. Medlemmene av væringen både inseminerer og bruker kåra værer som de gransker avkomma til. På denne måten sikrer de variasjon med gode egenskaper. Væringen har værer til eget bruk og for salg og utleie for andre sauebesetninger. Etter vær-lamkåringa 4. oktober 2020 vil det bli lagt ut liste på Vestfold sau og geit sin webside med kåra vær-lam til salg eller utleie og avkomsgranska værer som er til leie.

Ytterligere informasjon:

Du kan finne mye mer informasjon om avl på:

- NSG sine nettsider; nsg.no/sau/saueavl
- Fagblad sau og geit nr 4/2020
- Helse og velferd hos sau av Synnøve Vatn, Lisbeth hektoen, Ola Nafstad
- Animalia.no

Vi ønsker deg lykke til med avlsarbeid og husk at i høst legger du grunnlaget for neste års lamming.

Med hilsen fra
styret i Vestfold sau og geit